

เทศน์เช้า วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้ก็ว่าไม่มีคนใจ เมื่อวาน ๔ รอบ ๕ รอบ โอ้โฮ.. เจ็บคอมมาก นึกว่าจะไม่มีคน พอดีแหละเดี๋ยวจะพูดเรื่องไอ้พริกคั้นนั้น ไอ้พริกคั้นนั้นมันจบไม่ได้ พริกคั้นนั้นจบไม่ลง เมื่อวานกลางคืนเขายังมาได้แฉ่งอีก บอกว่าไม่รู้ใจ

เมื่อวานพูดถึงคั้นพริกคั้นนั้น อิกามันกินพริกในวัด แล้วมันไปชี้ถ่ายทิ้งไว้ แล้วเม็ดพริกมันไปเกิดในป่า นายพรานป่าเขาไปเก็บพริกคั้นนั้นไปกิน ว่านี่มันเป็นของๆสงฆ์ มันเป็นของสงฆ์แล้วเขาเป็นเปรตใจ ฉะนั้นเป็นวิทยาศาสตร์ เด็กบอกเป็นไปไม่ได้ เพราะเราไม่รู้มันจะเกิดกรรมได้อย่างไร เพราะความไม่รู้ใจ เราย้อนกลับมา เพราะความไม่รู้เรามาถึงเกิดกันอยู่ที่นี่ เพราะอวิชชาคือความไม่รู้ใจ

เพราะความไม่รู้ เห็นใหม่ รู้หรือไม่รู้ เราเอาเป็นตัวตั้งไม่ได้ มันต้องเอาข้อเท็จจริงเป็นตัวตั้ง เพราะนรกมันคาบไปกินจริงๆ เพราะเราไม่รู้ของเราเอง อย่างเช่นในปัจจุบันนี้เรื่องเงินในท้องตลาด เงินที่ทำสกปรกมาในท้องตลาดนี้ เรารู้ไหม? อย่างเงินที่เขาฉกชิงวิ่งราวมา เขาเอามาฝากกับเราไว้ เราไม่รู้เพราะคนมาฝากไว้ ดำรวจมาจับนี้มีโทษใหม่ มีโทษทั้งนั้นแหละ

เรารู้หรือไม่รู้มันเป็นอีกเรื่องหนึ่งใช่ไหม แต่เรารับของโจรนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่เราไม่ใช่รับของโจร เพราะเราไม่รู้ แต่เราจะปฏิเสธว่าความไม่รู้นั้นไม่ผิดไม่ได้ เพราะว่าเราไม่รู้นี้ไม่ผิดไม่ได้ ถ้าอย่างเช่นลักขโมย ถ้าไม่มีเจตนาไม่ผิดใช่ไหม แต่ตอนนี้มันไปทำตามข้อเท็จจริงอันนั้น กรรมมีมากมีน้อยทั้งนั้นแหละ

อย่างของที่เอามาฝากไว้ต่างๆ อย่างเช่นในท้องตลาดมันเป็นเรื่องของโลก คำว่าโลก หลวงตาพูดประจำว่า “โลกมันสกปรก” ธรรมมันสะอาด โลกมันสกปรก แต่เราอยู่กับโลก มันเป็นสิ่งที่สุดท้ายที่เราจะป้องกันไม่ได้ ทีนี้มันเป็นเวรเป็นกรรมของแต่ละบุคคล

ฉะนั้น เราบอกว่าทำไมพรานป่านั้นต้องไปเจอพริกต้นนั้น ทำไมพรานป่าไม่ไปเจอพริกต้นอื่น ทำไมพรานป่าไม่ไปเจอสวนพริกที่เขาปลูกไว้ละ เห็นไหม มันเป็นเวรเป็นกรรมของคนๆ นั้น เวนกรรมนี้ ถ้าเวรกรรมเกิดขึ้นมาแล้วมันเป็นเช่นนั้น อย่างที่ว่า เป็นของๆ สงฆ์ เรื่องอย่างนี้มันก็เลยเป็นเรื่องโลกแตกเลย

ฉะนั้น เป็นของๆ สงฆ์ ของๆ สงฆ์ นี่เป็นของๆ สงฆ์ใหม่เนีย ไม่เป็นของๆ สงฆ์นี้โยมมาถวายทาน บุคคลเป็นผู้รับ เห็นไหม คณโกชน ภิภษุ ๔ องค์ฉันรวมกันเป็นวง เป็นคณโกชน ภิภษุฉันแยกออกจากกันต่างหากเป็นบุคคล ฉันแยกจากกันเป็นบุคคลนะ คณโกชนคือภิภษุ ๔ องค์รวมกัน แล้วหันหน้ารวมกันเป็นคณะ อย่างนั้นคือคณโกชน

นี่ไม่ใช่คณโกชน นี่เป็นบุคคล สิ่งที่เป็นบุคคล ได้มานี้เป็นบุคคล เห็นไหม เพราะเราศึกษาตามตำรากันมา ตามตำราบอกว่า นี่เวลาพระพุทธเจ้าบอกว่า

“เวลาทำบุญ ควรทำบุญที่ไหน”

พระพุทธเจ้าบอก “ตั้งแต่พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าลงมาเรื่อยๆ จนถึงถ้ามีพระที่ไว้ใจไม่ได้ ก็ให้ถวายสังฆทาน”

พอสังฆทานปั๊บ มันก็ไปเขียนกันว่า “โอ โธชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิภษุสังโฆ” ภิภษุสังโฆมันก็เช่นสัญญา พอเช่นสัญญายื่นมาแล้วต้องทำสัญญานั้น พอภิภษุสังโฆ เห็นไหม มันก็ต้องอุปโลกน์ อุปโลกน์แล้วมันก็จบกันไป แต่ถ้าสี่วันตัสสะละ สี่วันตัสสะมันก็จบ มันจบกระบวนการได้

ถ้าเป็นของสงฆ์ มันก็เอาอุปโลกน์มันก็จบ ไม่ใช่ว่าพอของๆ สงฆ์แล้วจะทำอะไรไม่ได้เลย เว้นไว้แต่สิ่งที่แจกไม่ได้ เห็นไหม ครุภัณฑ์แจกไม่ได้ เรื่องโต๊ะ เรื่องตั้งเรื่องต่างๆ อย่างเช่นที่ดินมันแจกไม่ได้ ของแจกไม่ได้ก็คือของแจกไม่ได้

ถ้าของแจกได้ ภิภษุแจกของใช้ของสอยนี้ของแจกได้ แต่เป็นเครื่องใช้ไม่สอยแจกไม่ได้ แจกไม่ได้เพราะมันเป็นของๆ วัด ของๆ วัดนี้แจกไม่ได้ เว้นไว้แต่! เว้นไว้แต่จากวัดๆ หนึ่งให้อีกวัดๆ หนึ่ง จากสงฆ์นี้ให้กับสงฆ์นั้น อย่างครูบาอาจารย์ท่านให้ นี่มันทำได้ มันทำของมันได้ แต่พอเราไปเกร็งอย่างนั้นว่าเป็นของๆ สงฆ์ แล้วอะไรเป็นของสงฆ์ละ ทุกอย่างถวายนี้เป็นของสงฆ์หรือ

เพราะเวลาเราถวายทานกัน นั่นละภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน กันเต
นั่นละเป็นของสงฆ์ สงฆ์ต้องอุปโลกน์ แต่ถ้าอย่างนี้เราไม่ได้กล่าวคำถวายใหม่ มัน
เป็นเจตนาบริสุทธิ์ของเราใช่ไหม เราจะปรารถนาสิ่งใดก็เป็นอย่างนั้น ปรารถนาเป็น
สังฆทานก็เป็นสังฆทาน สังฆทานของเราไง นี้อย่างเช่น กัปปิยัง กะโรหิ กัปปิยัง กันเต

มันเป็นวินัยกรรม พวกโยมก็ไอ้โฮ.. อยากจะช่วยพระไง พอเอาสัมมาก็ปาดไว้
หมดแล้ว อันนี้กัปปิแล้ว.. วินัยกรรมต้องทำต่อหน้า! วินัยกรรมจะไปทำส่วนตัวไม่ได้
เพราะอะไร เพราะเป็นความรังเกียจของพระ พระรังเกียจ เห็นใหม่

อย่างของพีชคามและภุตคาม พรากของเขียวเป็นอَابัติปาจิตติย ของนี้ภุตคาม
ของนี้มีสิทธิที่มันเกิดได้ ภิกษุฉันไปแล้ว ในพระไตรปิฎกว่าฉันถั่วเขียว กับฉันอะไรที่ว่า
ไปถ่ายแล้วมันยังเกิดอีกไง ภิกษุมีความรังเกียจ มีความรังเกียจว่าโยมเอามาถวายทาน
ภิกษุนั้นไม่ยอมฉัน พอไม่ยอมฉันก็ไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเรียกมาว่า

“ทำไมถึงไม่รับของเขา”

“พอข้าพเจ้าฉันแล้ว ไปถ่ายแล้วมันยังเกิดได้อีกเลย”

เห็นใหม่ มีความรังเกียจ ที่นี้พระพุทธเจ้าก็เลยบอก

“อย่างนั้นให้เธอทำกัปปิยัง กะโรหิ”

สิ่งนี้โยมเอาของมาถวายพระแล้ว พอถวายพระแล้ว สิทธิแล้ว แต่ตัวสิทธิของพีช
มันเกิดได้ ตัวสิทธิของพีชมันยังเกิดได้ มันยังมีสิทธิของมัน เห็นใหม่ ต้องกัปปิยัง กะ
โรหิ กัปปิยังของนี้สมควรแก่สงฆ์ใหม่ นี่ถ้าสงฆ์บอกสมควรแล้ว มัน ๒ ชั้นไง
พอสมควรแก่สงฆ์แล้ว สงฆ์นั้นฉันได้

นี่เป็นวินัยกรรม วินัยกรรมคือการกระทำต่อหน้า แต่เดี๋ยวนี้ไปบิณฑบาตสิ ไอ้โฮ
.. ปรารถนาดี “หลวงพ่อกัปปิให้เสร็จแล้ว กัปปิให้เสร็จแล้ว” กัปปิอยู่คนเดียว ก็เอ็งพูด
อยู่คนเดียว มันเป็นความรังเกียจของผู้รับ มันไม่ใช่ความรังเกียจของผู้ให้ ผู้ให้เขาให้ด้วยความ
พอใจอยู่แล้ว เพราะผู้ให้เป็นคฤหัสถ์ ศีลของเขาไม่เหมือนกับพระ ศีลของเขาศีล ๕
ศีล ๑๐ เท่านั้น แต่พระนี่ศีล ๒๒๗ นั่นเป็นวินัยกรรม มันแก้ไขได้ไง

แต่สิ่งที่เป็นต้นพริกนั้นมันเป็นเวรเป็นกรรม สิ่งที่มีมันเป็นเฉพาะส่วน ฉะนั้นก็เลยเดือดร้อนกันไปหมดเลย โอ๊ย.. อย่างนี้ขยับไม่ได้เลย เป็นเปรตกันไปหมดเลย.. เป็นเปรตถ้าหัวหน้ามันโง่ ถ้าหัวหน้ามันฉลาดมันไม่เป็นเปรต มันเป็นการส่งเสริมกัน บริษัท ๔ พระพุทธเจ้าบอกไว้แล้วนะ

“มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังไม่สามารถกล่าวแก้คำจบบ้างของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมปรินิพพาน”

จนวันสุดท้าย “บัดนี้! ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราสามารถกล่าวแก้คำจบบ้างของลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน”

นี่ไง กล่าวแก้การกระทำ เป็นผู้ที่ชี้หน้าให้ความถูกต้อง ความผิดพลาดนี้มันมีไหม ความถูกต้อง ความผิดพลาด แล้วทิวิมานะของคนมันหลากหลายไปทั้งนั้นแหละ นี่เราบอกมันเป็นไปไม่ได้เพราะเราไม่รู้.. เราสลดตรงนี้ไง สลดตรงที่ว่าเหมือนกับไก่ เวลาพรานปามันมามันเอาหัวซุกไปในใบไม้ มันคิดว่าไม่มีใครเห็นมันไง เวลาไก่มันหนีตายนะ พอพรานจะยิงมัน มันเอาหัวซุกเข้าไปในใบไม้มันนะ มันบอกว่าไม่มีใครเห็นมันไง มันเอาหัวซุกไว้นั่นละ มันไม่เห็นเขา

นี่ก็เหมือนกัน เราปฏิเสธว่าไม่รู้ ตัวมันทั้งตัวโผล่มานั่นนะ มันเป็นการกระทำมันเป็นเวรเป็นกรรมของมันนะ เราปฏิเสธส่วนปฏิเสธสิ แต่ความจริงเป็นความจริงของมันสิ มันเอาหัวซุกไปในใบไม้เลย กูไม่รู้ไม่ชี้ กูไม่รู้ไม่ชี้ กูไม่รู้ กูไม่รับรู้ นี่เขาบอกว่าเราไม่รู้ คำว่าไม่รู้คืออวิชา เพราะความไม่รู้ของเรา เราถึงได้ผิดพลาดกันมาอยู่ที่นี่ไง แต่ถ้าความรู้ของเราเกิดขึ้นมา จะเกิดขึ้นมาอย่างไร?

เกิดมาก็นี้การศึกษา กาลเวลา วุฒิภาวะ เปิดหรือไม่เปิด ถ้าไม่เปิดมันก็ขึ้นกระต่ายขาเดียวไปอย่างนั้นแหละ ไม่รู้ไม่ชี้ ไม่มีความผิด ไม่มีความผิด.. เพราะมันเรื่องโลกกับธรรม เราปฏิเสธไม่ได้หรอก เราเกิดมาแล้ว สังคมมันมี คุณติเราอยู่ในสังคม คุณคนมาสัมพันธ์กับเราสิ มันกะล่อน ปลิ้นปล้อนขนาดไหน มันเป็นอย่างนั้นแหละ นี่เป็นคนนะ แล้วเป็นวัตถุละ?

คุณิ เช่นเงินนี้ พุดถึงฟอกเงิน เงินสกปรก เงินที่หมุนเวียนอยู่ในตลาดมันมากมาย ขนาดไหน แล้วมีใครรู้มันบ้าง แล้วเราใช้สอยบ้างหรือเปล่า ถ้าเปรียบเป็นของสงฆ์มันก็เป็นปรตหมดเลย เพราะเงินที่ทุจริตหมุนเวียนอยู่ในท้องตลาดมีเท่าไร แล้วใครรู้บ้าง แต่มันรู้ได้ รู้ได้ถ้าเวลาเขาจับได้ เขาเข้าห้องลับ เขาพิสูจน์ได้มันมีสารไซ้ไหม อย่างเช่น ยาฆ่ามันก็มีสารของมัน มีสิ่งต่างๆ เขาพิสูจน์ได้ อย่างที่ไปที่ไปของเงินก็พิสูจน์ได้ แต่พวกเราเทคโนโลยีมันไม่ถึงไง เราอยู่ในสังคมนี้

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่มีมันเป็นไป พริกต้นนั้นมันเป็นเวรเป็นกรรม เป็นเฉพาะส่วน เป็นเฉพาะของคนที่ไปประสบ แล้วทุกคนจะไปเจอพริกต้นนั้นหรือ พริกต้นนั้นมันก็เป็นพริกต้นนั้น นี้อยู่ในพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกว่าอย่างนั้นจริงๆ คุณิธรรมมันละเอียดคนะ พระพุทธเจ้า นั่งอยู่ที่นี่แล้วมันมีโจรหนีภัยมา มันหนีภัยมาผ่านหน้าพระพุทธเจ้าไป พอผ่านพระพุทธเจ้าไปพระพุทธเจ้ายับ พอที่นี้พวกที่เขาจะจับมันก็ตามมา ตามมาเจอพระพุทธเจ้าก็ถามว่า

“เห็นโจรนั้นไหม”

“ไม่เห็น”

ขณะที่นั่งอยู่เมื่อกี้นั้นเห็น แต่พระพุทธเจ้ายับ พอผ่านไปแล้วมันเห็นไหม ไม่เห็น เพราะอะไร เพราะชีวิตเขา เขาทำกรรมของเขาก็ทำกรรมของเขา ถ้าข้าราชการนั้นเขาจับโจรนั้นได้ มันก็เป็นเวรเป็นกรรมของเขา แต่พระพุทธเจ้าไม่เข้าไปเกี่ยวข้องเลย พระพุทธเจ้า นั่งอยู่นะ โจรมันผ่านหน้ามาก็รู้ว่าโจร พระพุทธเจ้ายับ นั่งทำไหม

“เห็นโจรไหม”

“ไม่เห็น”

นี่กรณีอย่างนี้เราอยู่ในวงของสงฆ์นะ พระนี่ผู้ที่ปฏิบัติเขาก็ถือกันมาก เขาถือกันแบบว่าอย่างเช่นสัตว์มันกินสัตว์ มันจะได้เสียกัน เขาจะห้ามหรือไม่ห้าม จะเข้าไปแยกไหม งูมันกำลังรัดคางคกหรือรัดสัตว์อยู่ เราจะไปห้ามมันไหม เราจะแยกมันออกจากกันไหม เพราะอะไร เพราะมันเป็นลาภของงู แล้วคางคกเป็นชีวิตของมัน เราจะเห็นว่าอิมหนึ่งกับชีวิตหนึ่ง อันไหนมีคุณค่ามากกว่ากัน?

แต่เราแยก เราอยู่ในป่าเราแยกบ่อย เราเจอนี้ พอมันรัดพวกเขียดพวกอะไร มันจะร้องมาก พอร้องแล้วเราจะไปช่วยมัน พอที่นี้ไปช่วยมัน พระก็บอกว่า “อ้าว.. มันเป็นลูกของงู แล้วเราไปทำนี่ เราไปแย่งไปชิงลูกของมัน ลักทรัพย์หรือเปล่า” อ้อ.. เราชุดังมานะ เราเจอเรื่องนี้มาเยอะ เวลาพระเจ้าเกร่งๆ นะ เวลาเขาเถียงกันเรื่องอย่างนี้ แล้วเราไปทำนี่เขาปรับอาบัติว่าผิดหรือไม่ผิด แล้วเราถึงว่าเราจะผิดหรือไม่ผิด

นี่ก็เหมือนกัน อย่างที่พูดไป พอพูดเรื่องพริกคั้นนั้นก็ปัญหาหวนะ พอพูดถึงโจรผ่านมาแล้วขยับ เดี่ยวจะเป็นปัญหาหวน ๒ เพราะว่าโกหกใจ อ้าว.. ก็เห็นอยู่เมื่อกี้แล้วบอกว่าไม่เห็น เพราะถ้ามันครบองค์ประกอบมันก็โกหกใจไหม แต่นี่ได้เปลี่ยนทำใหม่ ทำเมื่อกี้นั่งอยู่มันเห็นใจไหม เปลี่ยนทำใหม่ อันนี้เป็นเรื่องส่วนตัวนะ

แต่เรื่องชีวิตคนนี่.. ใจ เขาทำกรรมมา เขาเป็นโจรมา ถ้าเขาจับไปเพื่อประโยชน์ของสังคมก็จริงอยู่ แต่ชีวิตคน พระพุทธเจ้าเห็นชีวิตคนมีคุณค่า แล้วจับได้หรือไม่ได้มันเป็นสิทธิระหว่างเจ้าหน้าที่กับโจรนั่น แต่พระพุทธเจ้าจะว่าอนาคตังสญาณก็รู้ พระพุทธเจ้ารู้อนาคตังสญาณ แต่มันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์นะ สิ่งที่เป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ ถ้าพูดไปเฉพาะเจาะจง แล้วเราถือเฉพาะเจาะจง เห็นไหม

มหาปเทศ ๔ สิ่งใดที่บัญญัติแล้วนะ เข้ากับสิ่งที่บัญญัตินั้นได้ ให้ควรไว้เป็นบัญญัติ สิ่งใดที่ยังไม่บัญญัติ มันยังไม่มี แล้วถ้าสิ่งที่เข้ากันไม่ได้ ให้ถือว่าเป็นอย่างนั้น.. ให้ถือว่า! ในปัจจุบันนี้ยิ่งไปใหญ่เลยนะ เทคโนโลยีเจริญขึ้นมา สิ่งใดที่เป็นอาหารเลี้ยงทารกได้ สิ่งนั้นเป็นอาหาร

นี่อยู่ในพระไตรปิฎก แล้วคอปี่เมต แล้วต่างๆ มันเลี้ยงทารกได้ไหม แล้วเราจะตัดสินกันอย่างไร แล้วพอเวลาพูดกันไป ส่วนประกอบมันไม่เข้ากับองค์ประกอบของวินัย แล้วเวลาเราอยู่บ้านตาตาใหม่ๆ ที่ออกมาใหม่ๆ เขาถามหลวงตาเลยว่า

“นี่ฉันได้ไหม”

หลวงตาบอก “ไม่ได้”

“เพราะเหตุใด”

“เพราะมันไปบำรุงปอบ มันไปบำรุงความอยากไง”

ถ้าพูดทางศีลปับ วินัยกฐหมายมันตีความกัน มันเถียงกันหัวชนฝาเลย แต่พื้นจริง ท่านก็มีคำตอบของท่าน แต่ท่านพูดให้เด็ดขาดเลย “มันไปบำรุงปอบ คือไปบำรุงกิเลส” ไม่ให้ฉัน! แต่ทีนี้ในทางโลกเขาว่ากันไปประสาของเขา อะไรฉันได้หรือไม่ได้ก็ว่ากันไป

นี่ธรรมวินัย วินัยมันเป็นอย่างนั้น แต่มันอยู่ที่คนนี่หยาบหรือละเอียด ถ้าคนละเอียดคนละเขาเข้าใจของเขา ถ้าคนหยาบนะแล้วมันเป็นกาลเทศะ มันเป็นกาลเป็นเวลา มันเป็นกาลเวลาหนหนึ่ง เห็นไหม คุณสิ สมัยพุทธกาลนะ ข้าวยากหมากแพง ภิขุไปเจอ มะม่วง ไปเจอของที่ตกอยู่ ภิขุให้เก็บได้เลย เก็บมาแล้วไปเจอใครที่ไหน วางให้เขา ประเคนให้ ถ้าไม่มีใครมาวางประเคน ให้บังสุกุลเอา ถ้าหิวแล้วให้ฉันได้เลย

แต่สุดท้ายแล้ว พอพ้นจากยุคข้าวยากหมากแพงปับ พระพุทธเจ้ายกวันวินัยข้อนี้ ออกไป แต่เมื่อก่อนถ้าเจอของนี่หยิบเอาได้เลย บังสุกุล แล้วถือไว้ห้ามกิน ห้ามฉัน แล้วเดินไป ถ้าไปเจอใครให้วาง ให้เขาประเคนให้เรา เพราะเวลาข้าวยากหมากแพง เห็นไหม มันเป็นกาลเทศะที่พระพุทธเจ้าบัญญัติวินัยจะให้มันสะดวกสบายทั้งนั้นล่ะ แต่สะดวกสบายโดยที่ที่เราไม่แค้น เราไม่เถ เราไม่ทำให้กิเลสมันพอกขึ้นมาในหัวใจ

นี่ของนี้เป็นของสงฆ์หรือไม่เป็นของสงฆ์ ถ้าเป็นของสงฆ์ก็ทำให้เป็นของที่ควร แจกกันได้ ของๆ สงฆ์นี้ทำให้ควรเป็นของแจกกัน ไม่ใช่ของๆ สงฆ์แล้วเป็นของๆ สงฆ์ ตายตัวไปแล้วใช้อะไรไม่ได้ ทีนี้พอกำว่าของๆ สงฆ์นั้นมันตายตัวไปแล้ว มันเป็นกรรม นี่กรรมมันส่วนกรรม มันเป็นส่วนกรรมนะ นี่พูดถึงธรรมวินัย ไม่ใช่ยื่นกระต่ายขาเดียว เลย อย่างนี้ทำอะไรไม่ได้เลย ก็แข็งทื่อ กลายเป็นชื้อบื้อไปเลยหรือ

วินัยจะทำให้เรียบง่าย วินัยทำให้พวกเราอยู่กันร่มเย็นเป็นสุข วินัยไม่ใช่ทำร้ายใคร นี่หลวงตาท่านพูดบ่อยนะ “ธรรมวินัยไม่ทำร้ายใคร ธรรมวินัยไม่ทำให้ใครต่ำทราวมไป” เราทำให้ถูกต้องดีงามแล้ว ไม่มีหрок มันไม่ผิดพลาดไปหрок แต่เพราะกิเลสใจ ไม่ยอมรับอะไรเลย ไม่คิด แล้วไม่แก้ไข อ้าว.. ก็ไม่รู้ พริกมันเกิดขึ้นมาเอง ไม่รู้ๆ

ไม่รู้คืออวิชา! ไม่รู้คืออวิชาตัวพาตายพาเกิด แต่ถ้ารู้ขึ้นมา ศึกษาขึ้นมา แก้ไข ขึ้นมาแล้ว นี่ถึงวาระของกรรมมันมา ถ้าไม่ถึงวาระของกรรมมันมา เราเกิดมาทำไมกัน

เราเกิดมาด้วยสายบุญสายกรรมนี้เกิดมาเพราะเหตุใด ก็นี่ถึงวาระที่มันมาเกิดเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นวาระของมัน

อันนี้วาระของเขา เขาสร้างบุญสร้างกรรมกันมา อ้าว.. นกตัวนั้นกับพรานคนนั้น มันทำอะไรกันมา มันถึงเวลาแล้วกรรมมันก็ให้ผล นั้นวาระไง นี่กรรมะไง กรรมจัดสรร ใจ กรรมะจัดสรรให้มันลงไปในจังหวะที่มันต้องไปเจอกัน

ทำไมเรามาเกิดเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูกกัน นี่สายบุญสายกรรมมันมาอย่างไร มันมีมาทั้งนั้นแหละ ถ้าไม่มีสายบุญสายกรรมมา มันไม่มีหรือจะมาเกิด อยู่ดีๆ ก็มาเจอกัน ไม่มีหรือ พระพุทธเจ้าบอก “เราเป็นญาติกันโดยกรรม” มันต้องมีสายบุญสายกรรมกัน มา มันถึงมาเจอกันนะ เสร็จแล้วสิ่งที่เราอยู่ด้วยกัน เราก็เอากรรมะเข้าหาใจ มีความ ผิดพลาด มีความอะไรในหัวใจก็ให้อภัยกัน เพื่อแก้ไขตรงนี้เพื่อให้มันดีไปไง ไม่อย่างนั้นมันจะดันกัน ไปอย่างนี้

กรรม เห็นไหม กัมมะพันธู กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมเป็นแดนเกิด กรรมเป็นที่พึ่ง อาศัย กรรมทั้งนั้นแหละ ทำกรรมดี ทำกรรมดีไปเรื่อยๆ ถึงที่สุดแล้วให้พ้นจากกรรมดี และกรรมชั่ว พ้นจากทุกข์ไป สิ้นสุดของการประพฤติปฏิบัติดิณะ เอวัง